

Ordentlig genomgång krävs före hemgång

Primära vården av patient med lindrigare skallskador viktig

För att skicka hem en patient med restsymtom efter en färsk hjärnskakning krävs en ordentlig klinisk genomgång. Dessutom måste man se till att patienten har möjlighet att få hjälp och övervakning.

Kraven framförs i Riskronden nr 2 1997. Där varnar man också för att ge patienten ASA- eller NSAID-preparat de närmaste två veckorna efter traumat.

Som illustration har Riskronden ett fall med en yngre kvinna som kommer till akutmottagningen vid en vintersportort efter att ha åkt snowboard. Hon har fallit och slagit i bakhuvudet.

Besvär med pirningar och domningar i armen

Kvinnan har inte svimmat men har besvär av pirningar och domningar i vänstra armen och handen. Hon är svag i vänster ben. Hon har ingen uttalad smärta i nacken.

Neurologiskt status visar att hon har normal känsel och normala reflexer. Röntgen visar ingen skelettskada i hals- eller bröststryg. Hon får lugnande besked.

Hennes ledighet är slut så hon tänker åka till sin hemort i Stockholmstrakten. Den abonnerade bussen har dock redan hunnit åka och det går inget tåg som passar. Därför återvänder hon till akutmottagningen där man hjälper henne att beställa en taxi för hemresan.

Har en blödning i capsula interna

Två dagar senare uppsöker hon ett sjukhus på hemorten eftersom domningarna på vänster sida finns kvar. Akut datortomografi visar en blödning i capsula interna på högra sidan – en blödning som måste härröra från traumat.

Efter ytterligare en vecka återkommer kvinnan med fortsatta domningar i vänstra kroppshalvan och huvudvärk.

Nu visar neurologstatus lite livligare reflexer i högra benet. Hon har nedsatt sensibilitet i vänstra armen.

Det blir fel när hon ska göra finger-näspekning med vänstra handen. Dessutom har hon falltendens vid Romberg (patienten står med fötterna tätt tillsammans och ögonen slutna).

Först nästan tre veckor efter olyckan blir kvinnan undersökt av en neurolog och får remiss till en neurologisk rehabiliteringsenhet.

Nästan alla patienter som kommer till en akutmottagning, kirurgmottagning eller till primärvården efter lindriga traumata mot huvudet blir helt friska och utan restsymtom.

Kan patienten få hjälp och övervakning?

Riskrondens fall illustrerar hur viktigt det är att ta upp en noggrann anamnes (inklusive frågor om pågående medicinering med anti-koagulationseffekt) och att göra en neurologisk-klinisk undersökning även när patienten klagar över till synes lindriga neurologiska symtom som uppstått i samband med trauma.

För att skicka hem en patient med restsymtom efter en färsk hjärnskakning krävs inte bara en ordentlig klinisk genomgång. Det behövs också att man noggrant tar reda på vilka möjligheter patienten har att få hjälp och övervakning.

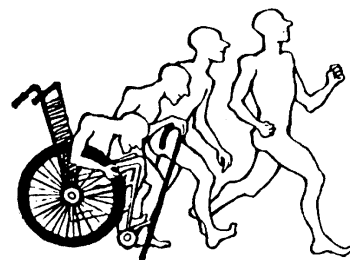
Kan lätt ge större intracerebral blödning

Riskronden varnar för att använda ASA- eller NSAID-preparat direkt efter traumat och under de en till två närmaste veckorna. Små kontusionshårdar kan lätt föranleda större intracerebrala blödningar om inte patientens koagulationsmekanismer fungerar som de ska.

I det här fallet, menar Riskronden, finns det anledning att tänka över vad som kunde ha hänt om kvinnan hittat ett passande nattåg och tagit ett par acetylsalicylsyratabletter för att kunna sova trots huvudvärken!

*

Riskronden är ett informationsblad som ges ut av Socialstyrelsens Örebroenhet.

REHABILITERING

*Särtryck av en serie i
Läkartidningen 1993–94*

Rehabilitering betyder i vanligt språkbruk återanpassning till ett normalt liv. Ofta används dock begreppet i den snävare betydelsen återanpassning till yrkeslivet.

Det finns ingen skarp gräns mellan att behandla och rehabilitera. Allt kliniskt arbete syftar ytterst till att främja ett normalt och självständigt liv.

En rad olika aspekter på rehabilitering i vid bemärkelse redovisades i Läkartidningen under 1993–1994. De 27 artiklarna har nu samlats i ett 96-sidigt häfte med färgomslag. Det kan beställas med kuponen nedan.

Pris 85 kronor. Vid 11–50 ex 77 kronor, vid högre upplagor 73 kronor/exemplar.

Beställer härmed

..... ex Rehabilitering

.....
Namn

.....
Adress

.....
Postnummer/Postadress

Insändes till Läkartidningen,
Box 5603, 114 86 Stockholm

Beställning per fax:
08-20 76 19